

M

Brněnský
metropolitan
listopad 2026

Vybírejte z rekordního počtu nápadů pro Brno

Aktuálně
Vánoce nově
opanují i Kapucínské
náměstí

Fotoreportáž
Nová kapitola
brněnské energetiky:
přidává se štěpka

Rozhovor
Kam na netradiční
„rande“ s rodiči?
Třeba na burlesku

Kultura
Čeká nás zajímavých pět
let, předpovídá ředitel
České televize Brno

Ro svícení stromu

na náměstí Svobody
27. 11. v 17:00

www.brnenskevanoce.cz

Statutární město Brno finančně podporuje TIC BRNO, příspěvkovou organizaci. Akce se koná pod záštitou primátorky statutárního města Brna JUDr. Markéty Vaňkové.

B | R | N | O | TIC BRNO | MĚSTSKÁ ČÁST BRNO-STŘED | SLOVACE VUT VUTNOU | DPMB | Městská knihovna v Brně | TSB | Magistrát města Brna | Brno Český rozhlas | HITRADIO CITY BRNO | GO TO BRNO.cz | KAM+ art | DARUJ KILMEK

M | Brněnský metropolitan

Informační periodikum občanů statutárního města Brna, listopad 2026
Periodický tisk územního samosprávného celku
Editorka: Z. Gregorová
Redaktoři: M. Žáková, M. Dvořák, R. Loukotová, J. Vašíčková, R. Burián, F. Poňuchálek, Z. Obalilová, T. Mima, K. Opálková
Vydavatel: statutární město Brno, Dominikánské nám. 1, 602 00 Brno, IČ: 44992785
Redakce: Magistrát města Brna, Tiskové středisko, Husova 12, 601 67 Brno, tel.: 542 172 064, e-mail: tis@brno.cz
Redakce neodpovídá za obsah názorových rubrik.

Šíření jakéhokoliv textu z tohoto vydání bez písemného svolení vydavatele je zakázáno.
Periodicita: 11× ročně (s výjimkou srpna), 22. ročník, MK ČR E 21747
Místo vydávání: Brno
Dáno do tisku: 23. 10. 2026, distribuce: do 31. 10. 2026, poté je magazín k dispozici v budovách Magistrátu města Brna, tramvajích DPMB a na dalších místech
Inzerce: Český Domov Media House s.r.o., Pod Altánem 99/103, Praha 10 – Strašnice, 100 00 Iveta Šavelová, 724 274 181, iveta.savelova@ceskydomov.cz

Tištěný náklad: 212 000 ks
Distribuce: Česká distribuční
Foto na titulní straně: Magistrát města Brna
Další číslo: do 28. 11. 2026

B | R | N | O

www.brno.cz
Najdete nás na: @brnomycity
f X Instagram YouTube

Věnujte myšlenku křehkým bojovníkům a jejich rodinám

Brno se i letos připojí ke Světovému dni předčasně narozených dětí. Od večera 16. listopadu až do následujícího rána se balkon Mahenova divadla rozzáří purpurovou barvou – symbolem naděje a solidarity s nejmenšími bojovníky. Chystá se i výstava, setkání a charitativní běh.

(zug)

Urvali jsme rekord. Do hlasování míří 89 nápadů pro Brno

Zatím největší počet realizovatelných návrhů, co v Brně zlepšit, vygeneroval současný ročník participativního rozpočtu Dáme na vás. Některé se týkají konkrétní městské části, jiné poslouží všem. Navrhovatelé přišli třeba s osvětou o endometrióze, ozeleňním Úvozu a Lidické nebo veřejnými kompostovacími toaletami na přehradě.

Pokud máte v Brně trvalý pobyt a jste plnoletí, můžete do 30. listopadu svými sedmi hlasy rozhodnout, co dojde do zdárného konce. Projděte si kompletní galerii projektů a hlasujte na webu paro.damenavas.cz nebo přes plně ověřený účet Brno iD. Případně se osobně stavte na magistrátní odbor participace na Husovu 3 či na pobočky Knihovny Jiřího Mahena v Brně.

Letos se díky Dáme na vás postavil například nový chodník od Anthroposu do Nového Lískovce (na snímku) a otevřel se upravený Zamilovaný hájek. Který z letošních nápadů se promění ve skutečnost příště?

(klo) | foto: MMB

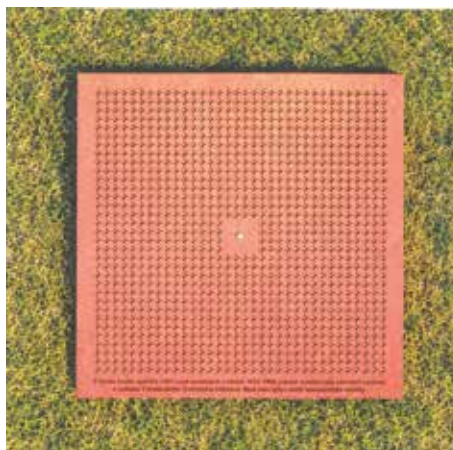

U Svratky se dějí zázraky a řeší šifry. Přidejte se

Začíná se u Fresh Fanatic bistra Náplavka a kód pro první stanoviště zní Břeh. Vyzvedněte si u obsluhy herní brožuru a pusťte se do první šifry.

Hru Zázraky u Svratky připravil Magistrát města Brna spolu s tvůrčím týmem Cryptomania. Ne nadarmo zní první přístupový kód Břeh, protože týmy 2 až 5 hráčů (dospělých či rodin se staršími dětmi) putují právě po břehu Svratky od Ronda až k Anthroposu. Šifrovačka má 7 stanovišť a kromě brožury k ní budete potřebovat chytrý telefon s připojením k internetu a registraci v online herním systému na adrese brnoinmotion.cz/nase-kampane.

(zug)

Pietní místo pro oběti komunistického režimu vznikne na Ústředním hřbitově v Brně v místě hromadného hrobu 1 107 osob, jimž nebyl dopřán individuální pohřeb. Jde o lidi perzekvované minulým režimem, osobnosti kulturního a vědeckého života a o osoby bez blízkých či bez známé identity. Pietní desku vytvoří sochař Dušan Váňa.

(tam) | vizualizace: Dušan Váňa

Sloup na Zelném trhu bude do prosince jako nový

Po nedávno opraveném Zderadově sloupu lešení obklopilo další brněnskou památku. Péči restaurátorů si teď dopřává sloup Nejsvětější Trojice na Zelném trhu. Během podzimu se dočká očištění, konsolidace kamenných prvků a doplnění chybějících částí i barevné retuše. Na vzhledu barokní památky z 18. století se totiž odráží, že byla vytvořena z různých hornin a během let také doplňována. Práce by měly být hotové do konce listopadu a město za ně zaplatí přes 300 tisíc korun.

Text a foto: Radka Loukotová

Top místa i problémy. Sbíráme vaše zkušenosti s Brnem a okolím

Poprvé na celou Brněnskou metropolitní oblast se rozšiřuje tzv. pocitová mapa, kterou jinak Brňané a Brňanky dobře znají, protože ji o svém městě mohli vyplnit už několikrát. Tentokrát ale magistrát zajímají odpovědi na otázky typu kde byste chtěli bydlet, kde je potřeba zlepšit podmínky pro dopravu nebo kde rádi trávíte čas napříč všemi 184 obcemi zdejší metropolitní oblasti. Anketu vyplníte na webu ankety.damenavas.cz, doporučujeme využít počítač, neboť na telefonu je vyznačování bodů a hlavně celých oblastí do mapy poměrně nepohodlné. Vaše odpovědi sbíráme do konce března 2027.

(ral)

Rok v Urban centru zakončí výstava o Trnitě i narozeninové setkání

Dny se krátí a podvečerní čas přímo vybízí k návštěvě útulných výstavních prostor. Zajděte třeba do Urban centra na Staré radnici, kde se seznámíte s novou výstavbou na jihu Brna. A jako každý měsíc se můžete zapojit do soutěže, kterou informační centrum rozvojových projektů pořádá k oslavě svých 20. narozenin. Jak na to?

Ještě v listopadu a prosinci máte šanci zapojit se do celoroční soutěže k 20. výročí této výstavní galerie. Na webových stránkách urbancentrum.bрно.cz najdete každý měsíc nové téma připomínající některou z téměř 150 uplynulých výstav. K němu jsou připraveny bezplatné komentované procházky či prohlídky (na snímku), otázka měsíce (zadání i nápověda jsou dostupné online) a bonus měsíce (na webu najdete znění soutěžní otázky, pro odpověď však musíte přímo na určité místo). Stačí jedna účast na procházce či jedna správná odpověď a budete zařazeni do slosování o hodnotné ceny.

Listopadová komentovaná prohlídka zavede zájemce do citlivě zrekonstruovaného sálu Rady města Brna na Nové radnici. Uskuteční se 24. listopadu a jako vždy je na ni nutná registrace na výše zmíněných internetových stránkách.

Soutěž završí 15. prosince narozeninové setkání, jehož součástí bude i losování výherců atraktivních cen.

Od první poloviny prosince do první půle února 2027 centrum hostí už čtvrtou výstavu z cyklu Nové hlavní nádraží Brno, na které spolupracují Brněnské komunikace. „Tentokrát se zaměří na projekty a realizace v území nové čtvrti Trnitá a železničního uzlu s důrazem na dopravu a městskou infrastrukturu,“ upřesnila vedoucí UC Jana Hrubanová.

Galerie rozvojových projektů sídlí na Staré radnici, vstup je z Mečové ulice. Otevřeno má od úterka do pátku od 13 do 18 hodin a vstupné se neplatí.

Zuzana Gregorová | foto: MMB

U bohunického kampusu vyrostе nový parkovací dům, hledá se zhotovitel. Stavět by se mělo v letech 2027 až 2029.

Archiv města Brna znovu otevřel badatelnou a studovnu v Černovicích. Přichází ocenění novou šatnu, větší prostor pro studium velkoformátových archiválií a lepší osvětlení.

Veřejné toalety v podchodu pod OC Letmo jsou od října zdarma a od ledna 2027 by měly fungovat nonstop.

Užijte si závěr dnů pro seniory s právníckými tipy

Přijďte zakončit letošní Brněnské dny pro seniory do Sněmovního sálu na Nové radnici.

Ve čtvrtek 5. listopadu mezi 9 a 12.30 hodin účastníky Dne pro seniory čeká program věnovaný užitečným právníckým radám. Řeč bude o podepisování smluv, darování majetku, dědictví, pronájmech nemovitostí nebo o práci v penzi. Akce má preventivní charakter a představí různé obecné situace. Přihlaste se do 2. listopadu na mobilu 730 805 857 či e-mailové adrese info@spokojenysenior-klas.cz.

(tam)

Umělecká kariéra začíná na Brněnském kulturním fóru

Jak vidí kulturu ve městě nastupující generace tvůrců? Co nového přinášejí mladí lidé do kulturního prostoru? To jsou otázky podzimního Brněnského kulturního fóra s podtitulem Kultura mladými očima. Akci otevrou dopolední workshopy s univerzitami a kulturními organizacemi, následuje přehled novinek a projektů Odboru kultury Magistrátu města Brna a tradiční otevřené fórum. Odpoledne bude patřit mladým talentům a jejich tvorbě. BKF se koná 11. listopadu v kulturním centru CO.LABS, vstup je zdarma, je však nutné se registrovat přes web.kultura.bрно.cz.

(zob)

Číslo měsíce

69 447

Počet vysokoškolských studentů a studentek loni ve srovnání s posledními lety vzrostl, ale rekordní množství Brno zaznamenalo v roce 2011 (přes 80 tisíc).

Stavba na řece Svatce zajistila nejen lepší protipovodňovou ochranu pro okolní oblast, ale také novou kolonádu k trávení volného času.

Hlasujte pro brněnské zástupce v anketě Stavba roku

Která jihomoravská stavba si zaslouží ocenění? Rozhodněte o tom i vy v hlasování veřejnosti o Stavbu roku 2026. Z brněnských investic se do finálního výběru probíjeli dva zástupci – náplavka podél Svatky a zrekonstruované vlakové nádraží v Králově Poli. Obě stavby podpořte v online anketě na webu stavbaroku.cz, kde je najdete pod čísly 51 a 52. Hlasování běží až do 15. listopadu. ■

(tam) | foto: Aleš Ležatka

Přihlaste se o městské byty pro mladé i samoživitele

Mladí lidé, kteří hledají dostupné nájemní bydlení v Brně, mohou využít nabídku 16 městských startovacích bytů. Jsou určeny pářům i jednotlivcům do 40 let. Přihlásit se mohou do 12. listopadu. Až do 21. listopadu pak platí nabídka pronájmu 2 bytů pro osamělé rodiče s dětmi. Podrobnosti jsou na webu bydleni.brno.cz. ■

(zug)

Konference nastíní, jak budovat silnou dobrovolnickou komunitu

Kdo hledá smysl života, ať zkusí dobrovolnictví. V Brně pomoc ochotných lidí ocení spousta organizací – mohou prodávat v nadačních obchodech, podílet se na chodu divadla, doprovodit postižené dítě na plavání nebo si popovídat s osamělým seniorem v nemocnici. O budování dobrovolnických komunit a aktuálním směřování v této oblasti se bude diskutovat 18. listopadu na Jihomoravské konferenci o dobrovolnictví. Přijďte se inspirovat, sdílet zkušenosti a navázat nové spolupráce. Registrace je otevřena do 9. listopadu nebo do naplnění kapacity, formulář najdete na stránkách dobrovolnicentrum.cz. ■

(zug)

Jak to bude v listopadu vypadat na silnicích?

Velké dopravní projekty v Brně pokračují bez ohledu na počasí.

Během listopadu se chystá hned několik akcí spojených s přestavbou mimoúrovňové křižovatky D1 a D2. Půjde o uzavírku na Kaštanové a uzavírku D2. Stavbaři se budou věnovat také opravě povrchů na sjezdové rampě z Porgesovy ulice k okružní křižovatce na Cimburkově v blízkosti OC Královo Pole. Na Porgesově bude z důvodu položení nových povrchů uzavřena také výjezdová rampa z velkého městského okruhu na Merhautovu. O prodlouženém víkendu 14. až 17. listopadu je v plánu úplná uzavírka Lidické, kde se opravují tramvajové koleje. V úseku mezi Pionýrskou a Lužáneckou v tuto dobu nebude možné projet, týká se to i MHD. Neprůjezdná bude i křižovatka s Lužáneckou. O všech důležitých dopravních akcích informujeme na portálu kopemeza.brno.cz. ■

(zob)

Příprava komplexu na Červeném kopci pokračuje

Brněnští radní v říjnu schválili zhotovitele, který sociálně-zdravotní centrum na Červeném kopci postaví za necelých 890 milionů korun bez DPH. Klienty budou lidé s potřebou následné zdravotní péče, senioři a handicapovaní. Komplex budou tvořit tři pavilony propojené vstupní halou, která bude volně přecházet ve venkovní piazzettu a dále do zahrady a parku. Pavilony budou mít zelenou střechu, počítá se i s vybudováním retenčních nádrží, z nichž se pak bude zavlažovat přilehlý park. Nebudou chybět parkovací místa, částečně zakrytá pergolou. Centrum bude mít 150 lůžek ve dvoulůžkových pokojích, doplní je ordinace lékařů, pracovny zdravotních sester, rehabilitační místnosti, prostory stacionární péče, společné prostory, jídelny, sociální zázemí a mnohé další. Práce mají probíhat v letech 2027–2029. ■

(tam)

do 14. 1. 2027

Byl jednou jeden obchodní dům

Ponořit se do světa meziválečné reklamy a konzumní kultury a dozvědět se víc o domě Breda & Weinstein můžete v Malém Mehrinu.

malymehrincz

do 14. 2. 2027

David Možný zve do Domu umění na noční šichtu

Rozlehlá site-specific instalace Night Shift diváky pozve do světa technologicky orientovaného umění plného nejistoty.

dum-umeni.cz

do 31. 1. 2027

Na Slovácku klid zkrátka nebude

Výstava Slovácko sa búří – Neklidná léta 1918 až 1920 na rozcestí střední Evropy je k vidění v Dietrichsteinském paláci.

mzm.cz

pá 6. 11. | 15.30 hod.

Vyměňte semínka, ochutnejte zavařeniny

To vše můžete udělat na Burze semínek v Knižovně Jiřího Mahena na Lesné. Do soutěže zavařenin je nutné přihlásit se předem.

centrum-mandala.cz

do 7. 2. 2027

Prozkoumejte hmyzí říši s Ondřejem Sekorou

Jak vypadá hmyz očima ilustrátora a jak vědce? Odpověď vám dá výstava Sekora pod lupou ve sloupové síni budovy A na „Mendlovce“.

mendelu.cz

8.–29. 11.

JazzFestBrno pokračuje čtyřmi koncerty

Fanouškům jazzu se v listopadu představí David Binney s Loui-sem Colem, Tigran Hamasyan, Alfredo Rodriguez a Alfa Mist.

jazzfestbrno.cz

po 9. 11. | 19.30 hod.

Ve vile Löw-Beer spatříte Všecky krásy světa

Multižánrovou inscenaci inspirovanou tvorbou a životem básníka Jaroslava Seiferta nabídne umělecký soubor ProART Company.

proart-festival.cz

9.–26. 11.

Proglas roztančí ska i další koncerty

Radio Proglas na Pellicově 2c představí v listopadu naživo další umělce; například ska kapelu Gentlemen's Club či Omar Khaouaj Trio.

proglas.cz

13.–22. 11.

Botanickou zahradu zaplní domácí mazlíčci

Výstava exotických domácích zvířat potěší zejména děti; pokud je nějaký tvoreček naláká, s péčí ochotně poradí zkušený chovatelé.

sci.muni.cz/bot_zahr

so 14. 11.

Brno se na podporu diabetiků rozsvítí do modra

Modře se zbarví například hrad Špilberk. Akce podporuje povědomí a informovanost o diabetu 1. typu.

www.nfspolutodame.cz

st 18. 11.

Na Snow Film Fest ve sněhulích nemusíte

Zimní sporty totiž budete sledovat v pohodlí klubu První Patro; čeká vás například Hladová gravitace nebo Stavitelé ledu.

snowfilmfest.cz

so 28. 11. | 15 hod.

Talentovaní klavíristé zahrají veřejnosti

Vítěze 33. ročníku mezinárodní soutěže pro mladé talentované klavíristy Amadeus si poslechnete v Besedním domě.

amadeusbrno.cz

Brno ovládnou knihy, dorazí i autoři

Na konci listopadu se jihomoravská metropole promění v mekku knih. Festival Knihy v Brně 2026 nabídne v pátek 27. a v sobotu 28. listopadu v Moravské zemské knihovně setkání s autory, debaty, čtení i knižní jarmark. Letošní ročník připomene 90 let od narození Václava Havla a 100 let od narození Arnošta Lustiga, které spojuje téma odvahy, lidskosti a morálky. Návštěvníci si mohou prolístovat tituly desítek nakladatelů a také se dozví, kdo získá Cenu Knihy v Brně. Vstup je zdarma. Program najdete na stránkách knihybrno.cz.

(java) | foto: press.muni.cz

I kanálový poklop může být uměleckým dílem

O pravdivosti titulku se přesvědčíte na SPŠ Sokolská, kde jeden z maturitních projektů získal první místo na mezinárodní soutěži uměleckých kovářů Hefaiston. Jak vznikl – od prvního návrhu přes rytinu a odlitek až po hotové dílo –, ukáže Den s řemeslem a uměním, který se koná 6. listopadu od 13 do 18 hodin. Škola letos slaví 141 let a při této příležitosti otevře zlatnickou, ryteckou, slévarenskou, kovářskou i zámečnickou dílnu. Návštěvníci si řemesla mohou vyzkoušet, na děti pak čeká výtvarný workshop.

(java) | foto: SPŠ Sokolská

U Mitrovských vystavují Trošku pohádek

Přeneste se do světa princezen, čertů a kouzelných triků díky výstavě kostýmů z filmů režiséra Zdeňky Trošky. K vidění budou do 22. listopadu v Letohrádku Mitrovských, a to každý den kromě pondělí vždy mezi 10. a 16. hodinou. Spatříte převleky z pohádkových klasik jako Princezna ze mlejna, Z pekla štěstí, Nejkrásnější hádanka či O princezně Jasněnce a létajícím ševci a také z legendární trilogie Slunce, seno. Dozvíte se i zajímavosti z natáčení. O vstupném se informujte na webu letohradekbrno.cz.

(klo) | foto: Letohrádek Mitrovských

TERMOLUX

OKNA | DVEŘE | PLAST | HLINÍK

Děláme termoluxusní okna

TEĎ JE NEJLEPŠÍ ČAS
KE KOUPI

Tel.: 777 460 862 | Videnská 277/68, Brno
brno@termolux.cz

www.termolux.cz

SC-504182/07

Klobouky Dantes

široký výběr pro slavnostní i civilní příležitosti

NAJDETE NÁS V OC OMEGA • NÁMĚSTÍ SVOBODY 9 • PO-PÁ 9-19 H; SO 9-14 H

SC-504180/02

Náš nejsilnější optický internet T Fiber už pokrývá více než polovinu Brna, a tak už je možná i ve Vaší ulici, anebo se tam brzy chystá. Stále totiž rozšiřujeme pokrytí optickým internetem, který patří k nejrychlejším a nejspolehlivějším formám připojení. V budování optické sítě jsme českou jedničkou a stavíme ji v tom nejvyšším standardu – FTTH („fiber to the home“, „vlákno až domů“), kdy dochází k zavedení optického internetu až do bytu či domu.

A jak funguje optická síť? Signál se přenáší světelnými paprsky pomocí kabelů z optických vláken, díky čemuž není ovlivněn počasím a nabízí mimořádnou stabilitu. Síť je navíc budována tak, aby v budoucnu umožňovala další navýšování rychlosti bez nutnosti stavebních zásahů.

T Fiber jako nejvýhodnější řešení. Na připojených adresách přináší T Fiber rychlost až 2000 Mb/s. Bez problémů zvládne provoz celé domácnosti – hraní her bez lagů, plynulé videohovory, vysokou rychlost stahování i sledo-

vání obsahu ve špičkové kvalitě, třeba pořadů na naší digitální MAGENTA TV s více než 170 programy. V poměru cena/výkon vychází T Fiber jako nejvýhodnější řešení na trhu. Když si navíc internetový tarif spojíte s tarifem MAGENTA TV, budou pro Vás služby ještě výhodnější.

Superrychlost pro Brno i celé Česko. Internet s gigabitovými rychlostmi neustále zpřístupňujeme na nových adresách, jen za posledních 12 měsíců jsme v Brně přidali 2500 nových přípojek. V celém Česku je gigabitový internet dostupný už pro 1,3 milionu domácností ve více než 900 městech a obcích a pokrytí každý rok rozšiřujeme pro další statisíce zákazníků.

Profesionální instalace doma je zcela zdarma, tak si zjistíte, zda T Fiber už nahodou neklepe i na Vaše dveře! Více informací najdete na www.t-mobile.cz nebo nás můžete navštívit osobně v prodejně T-Mobile na adrese **náměstí Svobody 79/13 v Brně** nebo v **Galerii Vaňkovka**, kde Vám rádi poradíme.

AI

**TISÍCE BRŇÁKŮ
SI UŽ ZRYCHLILY INTERNET
VY MŮŽETE TAKY!**

T Fiber

Ověřte si dostupnost na
www.t-mobile.cz

SC-504711/01

Sociolog: S fenoménem intenzivního rodičovství bychom se měli rozloučit

Rodina dnes vypadá jinak než před 30 lety. Přibývá lidí, kteří žijí sami, a roste i pestrost druhů partnerského soužití. Rodičovství už není samozřejmost, lidé ho zvažují racionálněji a pouze jako jednu z možností. Co ovlivňuje naše rozhodování o vztazích a o dětech, přibliží sociolog, demograf a vedoucí výzkumného projektu Současná česká rodina Martin Kreidl, který působí na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity.

Jak se změnila česká rodina v posledních letech?

Pozorujeme několik změn v rovině rodinných hodnot i reálného rodinného chování. Pokud jde o chování, vidíme nárůst počtu lidí, kteří žijí sami. Za posledních 30 let se zhruba zdvojnásobil – k roku 2021 to bylo 1,6 milionu lidí v jednočlenných domácnostech. Jedná se o mladé a pak naopak o lidi v pozdějším věku. Komplementárně k tomu ubývá počet rodin s dětmi. Co se týče hodnotových a postojových změn, roste tolerance k alternativním volbám. Víme, že nemusíme prožít život jako generace před námi, ve vyšší míře tolerujeme rozvody, nesezdaná soužití nebo rodičovství mimo manželství.

Pozorujeme tedy rostoucí význam života bez partnera. Proč je k minulému roku pětina žen a 16 % mužů ve věku 21 až 74 let nezadaných?

Můžeme si to dovolit, chceme si užívat života. V každém věku je za tím trochu něco jiného. Zároveň rostou nároky na ideálního partnera. Hledáme toho „pravého/pravou“, to je nejčastější důvod. Část lidí je single dobrovolně – celkem 7 % nezadaných mužů a 18 % nezadaných žen jsou single z přesvědčení. Někdo je nezadaný nedobrovolně, mezi single mladými do 40 let jde o přibližně pětinu mužů a desetinu žen. Muži mezi nejčastějšími důvody uvádějí, že si neví rady s randěním, ženy na prvních místech zmiňují strach z citového zranění a špatnou zkušenost z předchozích vztahů. Nejpočetnější

skupinou jsou ti, kteří se vztahu nebrání, ale aktivně ho nehledají. Takové stanovisko zaujímají téměř dvě třetiny nezadaných.

Jakou roli dnes v seznamování hrají seznamovací aplikace či sociální sítě? Co naopak zůstává stejné?

Můžeme s klidem říct, že internet nenahradil staré způsoby seznamování, ale pouze je doplnil. Lidé stále spoléhají na tradiční metody – nejčastěji hledají prostřednictvím přátel; tuhle metodu používá 58 % nezadaných. Hned za nimi následují online kanály: seznamky, sociální sítě a mobilní aplikace. Na dalších příčkách se nachází škola nebo práce (34 %) a společenské akce (20 %). Podle výzkumu z roku 2021 se online seznámilo 12 % z těch, kteří tehdy měli partnera. U mladších je tento způsob dvakrát až třikrát častější než u starších. Mezi lidmi nad 60 let jde jen o jednotky procent, číslo ale postupně stoupá. S obměnou generací se dá očekávat, že online způsob bude čím dál častější.

Velké téma současnosti je klesající porodnost. Do jaké míry souvisí rozhodování o rodičovství s výší příjmů, bydlením nebo prací a nakolik se mění hodnoty a představy o životě?

Mění se obojí, ale zásadní je proměna hodnot, ta je velká a dlouhodobá. Zatímco v minulosti bylo rodičovství téměř samozřejmou součástí života, dnes ho lidé vnímají jako jednu z možností. Ještě před dvaceti lety tři čtvrtiny respondentů odpovídaly kladně na otázku, zda je pro ženy nutné, aby pro naplnění svého

Zatímco v minulosti bylo rodičovství téměř samozřejmou součástí života, dnes ho lidé vnímají jako jednu z možností.

Výzkum Současná česká rodina

Jak dnes Češi zakládají rodiny, kolik chtějí mít dětí, jak se dělí o péči a co ovlivňuje jejich životní rozhodování? Na tyto otázky hledá odpovědi výzkumný projekt Současná česká rodina, který je součástí mezinárodního programu Generations and Gender Survey.

Jeho cílem je lépe porozumět proměnám rodinného života a získat data důležitá pro tvorbu a vyhodnocování rodinné politiky. Odborníci z oblasti demografie, sociologie, ekonomie nebo medicíny díky nim mohou sledovat, jak se v čase mění postoje a životní situace lidí.

Česko se do programu zapojilo už v roce 2005. Druhý cyklus výzkumu, známý jako Současná česká rodina, začal v roce 2020. Česká výzkumná sekce dnes působí na Masarykově univerzitě.

života měly dítě. Dnes je to asi 40 %. Mezi respondenty do 30 let věku si to dokonce myslí jen každý pátý. Rodičovství není povinnost, ale jen možnost. Když se tedy pro ně rozhodujeme, více zvažujeme, co tím získáme a ztratíme. Přináší nám to emoční uspokojení, ale také finanční výdaje a možné omezení kariéry, zejména u žen. Rozhodování ovlivňuje i dostupnost bydlení, školek a flexibilní péče, která umožňuje skloubit práci s rodinou. Změna hodnot tedy vytváří širší prostor, ve kterém je bezdětnost přijatelná a dítě je volba. Praktické podmínky pak rozhodují, kdo tuto volbu odloží a kdo se jí vzdá.

Jakou roli podle vás hraje v ochotě pořídit si děti skutečnost, že jsou dnes prarodiče déle pracovně i společensky aktivní, takže nejsou tolik k dispozici pro hlídání?

Dostupnost prarodičů hraje v rozhodování o dalším dítěti významnou roli. Lidé, kteří mají to štěstí a mají poblíž dědečky a babičky ochotné a schopné pomáhat s péčí, mívají více dětí a rodičovství pro ně bývá méně náročné. Ne každý ale takovou podporu má. Prarodiče dnes pracují déle, mohou mít zdravotní omezení nebo žít daleko od vnoučat. Až 10 % z nich se s nimi navíc vídá jen výjimečně, případně vůbec. Pokud rodiče nemohou počítat s pomocí širší rodiny, musí péči zvládat sami nebo hledat jiné možnosti, což může ovlivnit i jejich rozhodování o dalším dítěti.

A co fenomén intenzivního rodičovství spojený s vysokými nároky na rodiče? Jak ovlivňuje reprodukční plány?

Česko je v tomto specifické, očekává se, že matka bude s dítětem do tří let doma a nebude ho dávat do jeslí. Rodiče taky tráví s dětmi mnohem více času než dříve – v západních zemích se mezi lety 1965 a 2012 čas s dětmi u matek zhruba zdvojnásobil a u otců až ztrojnásobil. Vysoké nároky na rodiče pak mohou vést k tomu, že lidé dlouho čekají na ideální podmínky, než se pro dítě rozhodnou. Mezitím se ale může snížit jejich plodnost a původní představu o rodině se jim už nemusí podařit naplnit. Součástí debaty o tom, jak zlepšit podmínky pro rodičovství, by proto mělo být i přehodnocení představy, že rodiče musí dětem věnovat veškerý čas a energii. Myslím, že bychom se s fenoménem intenzivního rodičovství měli rozloučit a smířit se s tím, že jako rodiče nebudeme dokonalí.

Klára Opálková | foto: archiv Martina Kreidla

Brněnský sedmnáctý oslaví svobodu a demokracii

Sedmnáctý listopad 1989 změnil běh moderních českých dějin. Připomenout si tuto událost a zároveň si uvědomit, že svobodný život není samozřejmost, vám pomůže tradiční festival Brněnský sedmnáctý. Program hledejte na brnensky17.cz.

(mad)

Park naproti Janáčkovu divadlu čeká obnova

Výraznou modernizaci parku Danuše Mužikářové nedaleko Moravského náměstí zahájila v říjnu městská část Brno-střed. Pracovat se bude ve dvou etapách. První, která potrvá zhruba do jara příštího roku, bude zahrnovat vybudování cest, galerijní stezky a osvětlení či výměnu mobiliáře a sadové úpravy.

Začátek druhé etapy se pak bude odvíjet od stavby podzemních garáží a rekonstrukce blízké budovy Typos, které plánuje soukromý investor. Po jejich dokončení se doplní nová piazzetta přiléhající k zadní části pasáže Typos a vodní prvek tvořený kaskádami. Odstraní se současné veřejné toalety, které jsou ve špatném technickém stavu, a nahradí je nové. Místo doplní stromořadí s terasami a posezením. Prostor se tak přidá k řadě revitalizovaných parků v centru Brna.

(klo) | vizualizace: archiv ÚMČ Brno-střed

Na Moravském náměstí vykvétou vlčí máky pro veterány

Vlčí mák v klopě znamená solidaritu s těmi, kdo bojovali za svobodu svého národa. Pořít si ho můžete v tradiční listopadové sbírce a přispět tak na válečné veterány.

Dnem válečných veteránů je 11. listopad a kolem tohoto data v ulicích měst potkáte dobrovolníky s vlčími máky a kasičkami. Nebo pokladničky najdete na úřadech (třeba na Nové radnici), v obchodech a kavárnách, které se do sbírky zapojí. Od 6. do 13. listopadu pak vyrostou symbolické makové pole na Moravském náměstí. Tady můžete vzdát hold bojovníkům za svobodu, zapálit svíčku nebo si připnout vlčí mák na kabát či batoh. Přispět lze i online např. na webu denveteranu.cz.

(zug)

Brno se od 2. do 8. listopadu zapojí do Týdne Akademie věd ČR. Institut Paměti národa na Radnické oživí Štátl ScienceHub, který nabídne přednášky, workshopy i setkání s vědci. Kino Art uvede film Cena za snadnost na téma umělé inteligence, následuje debata s Davidem Černým z Ústavu státu a práva AV ČR. Více akcí najdete na webu tydenavcr.cz.

(java) | foto: tydenavcr.cz

Teplárny představily dobíjecí hub se zázemím na Červeném mlýně

Dobít auto a mezitím si dát kávu, vyřídit e-maily nebo si domluvit pracovní schůzku. Teplárny Brno ve svém areálu Červený mlýn vybudovaly nový dobíjecí hub pro elektroauta, který poskytne 11 stanic pro až 22 vozů. Devět z nich nabízí výkon 150 kW, další dvě 350 kW. Do budoucna se navíc ještě plánuje rozšíření. Vevnitř pak čeká na řidiče a řidičky zázemí, kde se mohou občerstvit, odpočinout si či zařídit vše nutné před další cestou. Nový hub se veřejnosti otevře v prosinci.

(tam) | foto: Marie Schmerková

Dny AI ukážou novou tvář vzdělávání i technologií

Vše o umělé inteligenci zjistíte na celorepublikových Dnech AI. V Brně si od 2. do 15. listopadu vyberete z rozmanitého programu. Koho zajímá kontext a historie, ať určitě nevynechá přednášku 70 let AI – Velký příběh umělé inteligence, která se uskuteční 3. listopadu od 18 hodin na hvězdárně. Jak tento obor může pomoci učitelům, zjistíte hned na dvou akcích. První radí, jak na tvorbu interaktivních materiálů do hodin (9. 11.), a druhá se věnuje změnám ve výuce v praxi (12. 11.). Studenti pak ocení přednášku o Google nástrojích, které pomáhají s produktivitou (6. 11.). Více na dny.ai.

(zob)

Díky obnově se do pěti místností vrátily vestavěné skříně, dřevěné obložení, dveře nebo repasované kamenné prvky.

Funkcionalismus v interiéru odhaluje byt Herdanových

Ještě v roce 2016 v bytě na Hlinkách 46 bydleli nájemníci, poté se ukázalo, že se jedná o významnou dobovou perlu, a městská část Brno-střed bývalý domov manželů Richarda a Johanny Herdanových celkově zrekonstruovala. Do záchrany funkcionalistického interiéru z roku 1933 se zapojili kromě kurátorů, památkářů a restaurátorů také studenti tohoto oboru, kteří tamní nábytek kompletně obnovili. Nyní zde probíhají prohlídky, termíny hledejte na webu muzeumbrna.cz.

(zob) | foto: Violeta Hertelová

Gourmet Brno slaví deset let. Kde letos nejlépe chutná?

Kam v Brně za dobrým jídlem, kávou či sklenkou vína? Průvodce Gourmet Brno vyšel už podesáté a v roce 2026 představuje 73 doporučených podniků a vítěze jednotlivých kategorií. Nejlepší místa jižní Moravy pak přibližuje sesterský průvodce s 59 tipy. Oba přehledy jsou na stránkách gourmetbrno.cz a gourmetjiznimorava.cz.

(java)

Zabalte radost do krabice od bot

Některým dětem Ježíšek dárky nenosí, protože na ně nemá peníze. Naštěstí jim díky Diakonii ČCE už 16 let přivážejí dobrovolníci krabice od bot, které pro ně dárky naplnili a pak zabalili lidé z celé republiky. Přidat se k nim můžete i v Brně: seznam sběrných míst najdete na krabiceodbot.cz. Na tomto webu si 16. listopadu zarezervujete jak místo, tak věk dítěte. Pak naplníte krabici dle svého uvážení (případně s využitím rad opět ze zmíněných stránek) a od 23. listopadu do 7. prosince ji odevzdáte. Dále se dá celoročně přispět do finanční sbírky, díky které mohou děti jet třeba na školní výlet.

(ral)

Vánoce nově opanují i Kapucínské náměstí

V obchodech už nabízejí adventní kalendáře a z rádia zpívá Mariah Carey, že chce k Vánocům jen vás. A jestli to ještě nenastalo, přijde to každým dnem. Pozadu nezůstanou ani brněnské vánoční trhy, které zčásti začnou už v půlce listopadu.

Městská část Brno-střed spouští po vzoru jiných evropských metropolí vánoční trhy ještě před začátkem adventu. Už 13. listopadu tak slavnostně zahájí program na Zelném trhu, kde vystoupí kapela Lucie. Přidá se také Moravské náměstí, kde bude opět vyhlídkové kolo (v parku) i slámová hora (u Jošta), a několik stánků na náměstí Svobody při ústí ulice Masarykovy. Světelná stezka by se letos kvůli připravované rekonstrukci Bašt měla přesunout na Kapucínské náměstí. Od 1. prosince naváže Festival zlovyků na Římském náměstí.

Na náměstí Svobody, kde program organizuje TIC BRNO, naplno vypuknou vánoční trhy až s prvním adventním víkendem. Tradiční koňské spřežení přiveze strom z Bílovic nad Svitavou v sobotu 21. listopadu, rozsvítí se ale až v pátek 27. listopadu v 17 hodin. Po něm se postupně rozzáří také vánoční stromy na Zelném trhu a na Moravském náměstí. Toto prostranství ozdobí smrk, který rostl v areálu bývalé LDN na Červeném kopci.

Kromě Svobodáku zve TIC i na další místa: na Dominikánském náměstí najdou lidé gastrozónu a na nádvoří Nové radnice Magický les pro děti. Na nádvoří Staré radnice se sejdou brněnské gastropodniky oceněné v každoroční přehlídce Gourmet Brno, aby rozšířily nabídku občerstvení nad rámec klasických bramboráků a svařáků.

Od 13. listopadu se znovu rozsvítí i světelný park na Špilberku. Chybět nebudou ani další oblíbené atrakce v centru jako drak ve vánočním svetru nebo hláškující dračí vejce a samozřejmě každodenní program. Informace postupně přibývají na stránkách vanocnitrhybrno.cz.

Radka Loukotová

Nová kapitola brněnské energetiky: přidává se štěpka

V radiátoru člověk nepozná, jak vzniklo teplo, které z něho sálá; na faktuře už to ale může činit rozdíl. Obzvláště v dnešním rozkolísaném světě, kdy se ceny dovážených surovin mohou změnit z hodiny na hodinu, se pozornost obrací k lokálním zdrojům. K nim patří také štěpka, která vzniká jako vedlejší produkt při těžbě dřeva. Teď ji v Brně zužitkujeme díky novému kotli v Maloměřicích. Malou fotoochutnávku přinášíme v tomto čísle, více snímků a informací najdete na cosedeje.brno.cz.

Radka Loukotová

Pro štěpku v areálu Tepláren Brno na provozu Brno-sever nevznikl jen kotel, ale také „hotel“ neboli sklad (vpravo), rekonstrukcí prošla železniční vlečka i komín, který je se svými 217,5 metry nejvyšší stavbou v Brně a 9. nejvyšším komínem v celé České republice.

Foto: Zdeněk Kolařík

Štěpku do areálu přiváží výhradně vlaky. Jedna souprava nahradí přibližně 30 kamionů, kterých jsou ušetřeny okolní ulice. I samotné spalování dřevní drti coby obnovitelného a navíc místního zdroje je pro životní prostředí zdravější variantou než spalování plynu. Do ovzduší by se mělo dostat až o 38 tisíc tun CO₂ ročně méně.

Foto: Zdeněk Kolařík

Sklad pojme dost štěpky na pět dní plného provozu. Vlaky ji sem mohou navážet pouze ve všední dny, ale v topné sezoně by se mohlo stát, že se spojí tři dny vánočních svátků a dva dny víkendu. Na tento případ jsou tak nyní teplárny připraveny. Sklad je vybaven mostovým jeřábem s drapákem, posuvnými podlahami, třídícím a drtičem. Dřevní hmota odsud putuje plně automatizovaně pomocí pásových dopravníků až ke kotli.

Foto: Radka Loukotová

Za plného provozu spotřebuje kotel každou hodinu 20 tun štěpky (přibližně tolik, kolik uveze jeden plně naložený kamion). Teplo ze spalování vyrábí páru, která pohání protitlakou parní turbínu. S novým kotlem jsme schopni nahradit asi 15 % energie, která se dosud získávala z plynu. Další zdroj energie v Brně tvoří spalování odpadu a do budoucna přibude ještě horkovod z Dukovan. Poté by závislost na plynu měla klesnout asi na 5–7 procent.

Foto: Radka Loukotová

Kam na netradiční „rande“ s rodiči? Třeba na burlesku

Až budete hledat, jak si zpestřit šedivé listopadové dny, narazíte mezi brněnskými akcemi i na Bohemian Burlesque Festival (bohemianburlesquefestival.com). Pokud jste na burlesce ještě nebyli a nevíte, co od toho čekat, máte jedinečnou příležitost si možné předsudky poupravit díky rozhovoru s jeho zakladatelkou, moderátorkou i aktivní tanečnicí Lucií Čihánkovou alias Angelicou G. L'Amour – a pak už směle vyrazte 19. listopadu na letošní jubilejní 10. ročník festivalu.

Co byste řekla člověku, který o burlesce moc neví a představuje si ji jako jemnější striptýz?

Slovo burleska pochází z italského burlare, což znamená dělat si z něčeho legraci, satirizovat. Humor je pro ni dodneska stěžejní. O nahotě je to podle mě až ve druhém plánu. Velkou roli hrají taky kostýmy a interakce s publikem. To, že je to jen méně odhalený striptýz pro pány, je velký mýtus. Ve skutečnosti máme v publiku převahu žen, klidně i 70 procent.

V čem je to pro ně lákavé?

Burleska nabízí jiný pohled na to, co může být sexy – a že to vůbec nemusí odpovídat tradičním představám o kráse. Přitažlivé může být i to, že si ze sebe žena umí udělat legraci, že předává pozitivní energii, že si vybere zajímavé téma, písničku, dobře se hýbe... Navíc je to velmi feministická věc:

performerka má naprostou kontrolu nad tím, jak vystoupení vypadá, jakou postavu ztvární a jak se rozhodne prezentovat své tělo.

Zmínili jste bourání tradičních hodnotících škatulek pro krásu, může díky tomu burleska přispívat ke zdravějšímu vnímání těla a jeho různých podob?

Určitě ano. Ukazuje, že každé tělo může být sexy a součástí zajímavého uměleckého vystoupení. Pomáhá tomu i velké zapojení publika. U burlesky se vysloveně očekává, že se bude projevovat, bude performerky povzbuzovat, tleskat, proto je taky nenahraditelný zážitek vidět vystoupení naživo.

Co k burlesce přivedlo vás?

Vždycky jsem se věnovala různým druhům tance, ale dlouho jsem nenacházela nic, u čeho bych natrvalo zakotvila. V burlesce jsem objevila prostor, kde se dá kombinovat všechno možné a člověk má velkou tvůrčí svobodu. Může si sám vymyslet vystoupení, choreografii i kostým.

Co považujete za největší lákadlo 10. ročníku Bohemian Burlesque Festivalu?

Festival je jedinečný už tím, jak je koncipovaný. Pokud půjdete na běžnou burlesku, bude nejspíš vypadat tak, že uvidíte pět

šest performerů a performerek, kteří za večer předvedou dvě čísla. Kdežto na festivalu má každý jen jedno, takže se na pódiu vystřídá celkově mnohem více osobností. A k tomu ještě každá show (v Brně, v Ostravě a dvě v Praze – pozn. red.) přináší jiný program, neopakuje se. Ale kdybych měla pro Brňany vyzdvihnout jedno jméno jako lákadlo, byla by to legenda newyorské burlesky Medianoche.

Co byste poradila někomu, kdo se ještě pořád trochu ostýchá do Café de Paris v Bobyhall 19. listopadu vyrazit?

Ať přijde! Burleska oslovuje široké spektrum lidí. Máme i nadšené publikum ve věku 60, 70 nebo 80 let. Velmi oblíbená jsou takzvaná mezigenerační rande, kdy přijdou dospělé děti s rodiči, případně vnoučata s prarodiči. Je to pro ně společný zážitek a často se pak na představení vracejí. Mnoha lidem burleska doslova změnila život, najdou v ní prostor pro svobodnou radost ze života a otevřenost novým podnětům. Po tom mnoho Čechů touží a vyhovuje to naší svobodomyslné kultuře.

Radka Loukotová | foto: Brennan Finnigan

Rozšířenou verzi rozhovoru si přečtete na webu cosedej.brno.cz.

Bezpečnostní dveře jako designový prvek moderního bydlení

■ Když se řekne bezpečnostní dveře, většina lidí si stále představí masivní, těžké a na pohled nevzhledné řešení, které naruší celkový dojem z interiéru. Moderní doba ale přináší zásadní změnu – bezpečnost a design dnes jdou ruku v ruce. Společnost ADLO dokazuje, že vstupní dveře mohou být nejen spolehlivou ochranou domova, ale také součástí interiérového designu.

Díky široké nabídce dekorů, barev a povrchových úprav je možné dveře snadno sladit s jakýmkoliv stylem bydlení. Velkou výhodou

je možnost individuálního řešení, kdy mohou mít dveře i zárubeň z každé strany jiný design. Interiér tak může být sladěn s chodbou či bytem, zatímco vnější strana respektuje fasádu domu nebo společné prostory. Toto řešení přináší flexibilitu bez kompromisů mezi estetikou a funkcí.

Specifickou oblastí jsou také starší interiéry, kde hraje důležitou roli kazetové dveře a tradiční architektonické prvky. I v těchto případech lze bezpečnostní dveře navrhnout tak, aby stylově navazovaly na původní charakter prostoru a nenarušovaly jeho historický vzhled. Moderní technologie tak umožňují spojit vysokou úroveň zabezpečení s respektem k tradičnímu designu.

Ať už jde o byt nebo rodinný dům, vše lze přizpůsobit na míru – od dekoru až po detaily kování. Zákazník tak získává řešení, které odpovídá jeho bezpečnostním i designovým požadavkům.

Kvalitní bezpečnostní dveře se zárubní představují dlouhodobou investici do Vašeho bydlení, která spojuje ochranu, komfort i estetiku.

Společnost ADLO dokazuje, že bezpečnostní dveře mohou být plnohodnotnou součástí moderního interiéru. Od bezpečí Vaší rodiny Vás dělí jediný krok: www.adlo.cz

Bezpečnostní dveře 4v1. Dveře na generace.

Poradíme s výběrem, zaměříme zdarma a profesionálně namontujeme za jeden den. O vše se postaráme my.

Bezpečnost,
která odolá pokusům
o vloupání

Ochrana před hlukem
ze společných prostor
a sousedství

Odolnost proti ohni,
která účinně zpomaluje
jeho šíření

Tepelná izolace
pro více tepla a větší
úsporu

ZAVOLEJTE NÁM
+420 720 034 286

NAPIŠTE NÁM
info@adlo.cz

PODÍVEJTE SE NA WEB
www.adlo.cz

HODNOCENÍ POBOČKY

Google
★★★★★

FIRMY.CZ
★★★★★

Vaše nejbližší pobočka je Vídeňská 995/63, 602 00 Brno

**KOUPÍM
STAROŽITNOSTI**

Nábytek, obrazy, šavle, hračky,
hodiny, vázy a různé další věci.

Tel.: 608 081 696, p. Adámek
e-mail: vykup.starozitnosti@seznam.cz

SC-50435/07

**VÝKUP
A PRODEJ
NEMOVITOSTÍ**

**AKADEMIE
REALIT**

- nízká provize 2,77 % pro kupující
- garance výborné ceny pro prodávající
- pro prodávající naše služby a konzultace ZDARMA
- odkupujeme byty, domy a spoluvlastnické podíly

www.akademie-realit.cz

Lidická 81, 602 00 Brno | +420 773 999 813

SC-504338/06

Bude zima, bude mráz,
a co ty? Čím topit máš?
Ať je sníh, anebo bláto,
naše dřevo stojí za to.

**Habrovanská polínka -
pro kamna i kamínka.**

**SLEVA
NA VŠECHNY DÉLKY
POLÍNEK!**

25 cm | 33 cm | 50 cm

TVRDÉ DŘEVO ZA JEDNOTNOU CENU	MĚKKÉ DŘEVO ZA JEDNOTNOU CENU
1 400,- KČ / PRMS	1 150,- KČ / PRMS

DO VYPRODÁNÍ ZÁSOB!

**PALIVOVÉ DŘEVO
Habrovany**

DOPRAVA ZDARMA | KRÁTKÉ DODACÍ LHŮTY | KVALITA ZA ROZUMNOU CENU

+420 739 572 972 | objednavky@drevohabrovany.cz | www.drevohabrovany.cz

SC-504110/07

MINERÁLY BRNO ZVOU NA VÍKEND PLNÝ KAMENŮ, ŠPERKŮ, ZÁŽITKŮ A VÁNOČNÍCH DÁRKŮ

Mezinárodní prodejní výstava minerálů, fosilií, šperků a přírodnin MINERÁLY BRNO proběhne na brněnském výstavišti od 14. do 15. listopadu v zaplněném pavilonu B. MINE-RÁLY BRNO jsou skvělým tipem na zajímavý víkendový den pro celou rodinu.

Na návštěvníky bude čekat široká nabídka – od minerálů a výrobků z nich přes sběratelské kameny, šperky, přírodniny a dekorace až po bytové doplňky, užitékové předměty a ezoteriku. Minerály Brno jsou tradičně nejen dobrým tipem pro nákupy vánočních dárků, ale i místem, kde lze příjemně strávit den poznáváním i zábavou. Na aktuálním ročníku se představí 287 prodejců ze 14 zemí a určitě bude co prohlížet nebo nakupovat.

PROGRAM PRO DĚTI A RODINU

Pro nejmenší návštěvníky i celé rodiny bude na listopadových Minerálech Brno připraven pestrý doprovodný program. Děti si budou moci vyzkoušet například rýžování zlata, vytloukání fosilií ze sádrových cihlíček nebo štípání křemene. Velký prostor dostane také kreativní tvoření. Návštěvníci všech věkových kategorií si budou moci vyrobit originální mandaly nebo stromček z minerálů. O neuvěřitelné zážitky nebude nouze ani mimo tvůrčí dílny – návštěvníci se budou moci vyfotit s realistickým dinosaurem.

KAMENY PLNÉ PŘÍBĚHŮ, BAREV A TAJEMSTVÍ

Doprovodná výstava Minerálů Brno nazvaná Silikáty II a představí desítky mimořádných ukázek nerostů z českých i zahraničních nalezišť. Mezi exponáty jsou i minerály opředené historií, legendami a mimořádnou krásou. Například jadeit je po tisíciletí uctíván v Asii jako symbol moci a harmonie. Růžový kunzit a vzácný zelený hiddenit patří mezi vyhledávané drahokamy. Sytě modrý lazurit (lápis lazuli) byl známý už starověkým civilizacím. Obdivovat bude možné také modrozelený chrysokol spojovaný s moudrostí a klidem či růžový rodonit, považovaný za kámen porozumění. K nejfotogeničtějším exponátům budou

patřit sněhobílé „chlupaté“ koule okenitu. Labradorit je proslulý efektem zvaným labradorescence, při němž se na povrchu kamene objevují modré, zelené či zlaté záblesky. Skutečnou raritou výstavy je tugtupit, který pod ultrafialovým světlem září a dokáže dokonce dočasně měnit svou barvu. V rámci výstavy budou probíhat také komentované prohlídky.

Vstup na MINERÁLY BRNO je buď bránou číslo 1 nebo u pavilonu E. Základní vstupné stojí 180 Kč, zlevněné 100 Kč, levnější je při nákupu přes web. V neděli bude možné se vstupenkou na Minerály Brno navštívit také výstavu Kniha Brno, která bude probíhat v sousedním pavilonu E. V sobotu je výstava otevřena od 9 do 18 hodin, v neděli do 16:30.

27-28/11/2026

ADVENTNÍ KNIŽNÍ FESTIVAL MUNI
MORAVSKÁ ZEMSKÁ KNIHOVNA

VOLNÝ
VSTUP

MASARYKOVA UNIVERZITA

SC-504646/01

29. FESTIVAL FRANCOUZSKÉHO FILMU

FESTIVAL DU FILM FRANÇAIS
EN RÉPUBLIQUE TCHÈQUE

19. - 24. 11. 2026

SC-504357/01

CLINICAL
HAIR & HEALTH

Poliklinika
Horníkova,
Brno Líšeň

S námi vlasy rostou

- › 15 LET TRICHOLOGIE
- › 10 LET TRANSPLANTACE VLASŮ V ČR
- › 1 VLASOVÉ CENTRUM

www.clinicalhair.cz

SC-504631/02

SVĚTELNÝ PARK

Brno | Hrad Špilberk

od 13. 11. 2026 do 10. 1. 2027

téma:

PROCHÁZKA HISTORIÍ

partneři akce:

Nejlevnější vstupenky na
storyoflights.cz

„Nízký práh“ pro děti na Václavské slaví 25 let

Rozhovory o tématech, která děti a dospívající v životě řeší, poradenství nebo preventivní programy, ale také sportovní a umělecké aktivity či výlety – to je nízkoprahové zařízení pro děti a mládež (NZDM) na Václavské, které provozuje Společnost Podané ruce. Funguje zde už 25 let, během nichž se nejen v české společnosti mnohé změnilo. O jakých tématech se v bezpečném prostoru na Starém Brně nyní diskutuje?

Ve svých začátcích nízkoprahové zařízení fungovalo jako Pestrá klubovna pod Sdružením pěstounských rodin, a to od roku 2000. Změna přišla 1. července 2015, od tohoto data je zřizovatelem Společnost Podané ruce. Během čtvrtstoletí fungování prošlo nízkoprahovým zařízením více než 2 500 dětí a mladých lidí ve věku od 10 do 19 let.

Zájemci se mohou na NZDM obrátit nejen v případě, že řeší nějaký problém, s nímž si neví rady. Jednoduše sem mohou přijít trávit volný čas. Pomoc a návštěva jsou vždy bezplatné a anonymní.

Nízkoprahové centrum nabízí nejen ambulantní (tzv. klubovou) práci a zázemí, ale také terénní služby s individuálním poradenstvím, prevencí, krizovou a doprovodnou prací. Zaměstnanci také pomáhají jako doprovod na úřady či k lékaři. Podpořit

dospívající mohou i při jednáních a vyřizování osobních záležitostí – jde třeba o přihlášky do dalšího vzdělávání. Jednoduše řečeno, mnohdy suplují schopnosti a dovednosti předávané v rodině v případech, kdy to jinak nejde.

Volný čas lze v nízkoprahovém zařízení trávit různorodě, kromě oblíbeného stolního fotbalu jsou v nabídce společenské hry a knížky, ale pracovníci připravují také rozličné aktivity – ať už jde o sportování a hry, nebo kreativní činnosti, jako je malování, hudba a rukodělny. Nikdo však nikoho do zapojení netlačí a zúčastnit se není povinné. Zaměstnanci centra dětem a mládeži nabízejí podporu, ať už se potýkají s problémy ve škole či ve vztazích, s konfliktním a rizikovým chováním, psychickými obtížemi, nebo jinou náročnou životní situací. Vedoucí NZDM Robert Hořava k tomu dodává: „Jako důležité vnímám osobnost samotného pracovníka, protože to je základní nástroj práce s dětmi a mládeží v našem zařízení.“

Základním mottem klubovny je respektující a nehodnotící přístup k dětem a dospívajícím, díky čemuž se klienti vrací a často přivádějí i kamarády – s vědomím, že jim zde pomohou. Často se služba stává podstatnou součástí jejich života, bezpečným místem, kde získají podporu a pomocnou ruku.

Nástrahy 21. století

Na to, co se děje především v online světě, zareagovalo i nízkoprahové centrum. V rámci prevence pracovníci klientům poskytují informace o bezpečnosti v tomto prostředí. Zároveň vystupují také přímo online. S dětmi a mladistvými jsou v kontaktu třeba na Instagramu – mnohdy se jedná o první místo, kde se zájemci o klub na Václavské dozvědí.

Nejdiskutovanější jsou témata kyberšikany, ochrany osobních údajů, šíření dezinformací a rovněž závislosti na internetu a hraní počítačových her. Těmto fenoménům je nutné věnovat velkou pozornost, protože na sociálních sítích se často pohybují děti již v raném věku, kdy nejsou schopné vyhodnotit možná rizika a reagovat na ně. ■

Zdeňka Obalilová | foto: Společnost Podané ruce

Nízkoprahové centrum pro děti a mládež – známé též jako klub – sídlí na Václavské 15. Jeho služby jsou určeny pro děti a teenagery od 10 do 18 let, respektive i pro mladé dospělé do 26 let. Kromě klubu klienti mohou využít i konzultační hodiny pro poradenství. Informace najdete na webu podaneruce.cz nebo na Instagramu [@klubvavclavska](https://www.instagram.com/klubvavclavska).

Živé město nemůže být nikdy hotové

Markéta Vaňková
primátorka města Brna,
Společně – ODS a TOP 09

Brno – moje cesta. Tak jsem před osmi lety pojmenovala brožurku, kterou jsem se vám, milé Brňanky a milí Brňané, chtěla představit.

To, že budu po dvě volební období stát v čele svého rodného města, jsem původně nepředpokládala. A i když jsem kvůli zdraví letos v komunálních volbách nekandidovala, odnáším si především dva pocity – hrdost na to, co se podařilo, a naději, že Brno má kam pokračovat.

Podařilo se dokončit, rozběhnout nebo připravit množství projektů. Ani pandemie či energetická krize nesrazily Brno na kolena. Když se ale ohlídím, nejcennější pro mě stejně zůstávají především setkání s lidmi. Na magistrátu, v městských společnostech a organizacích, ale také ve firmách, neziskovkách, mezi dobrovolníky. Právě jejich energie a nápady jsou největším kapitálem, který Brno má. Jemu vděčí za neopakovatelnou atmosféru a díky němu je otevřeným a kosmopolitním městem.

Město, které se mění a myslí dopředu

Osm let se nedá shrnout do několika odstavců. Následující výčet proto není bilancí všeho, spíše připomenutím z mého pohledu nejvýraznějších změn.

Velký městský okruh se rozšířil o úseky Bauerova, Tomkovo náměstí – Rokytova a Žabovřeská, další části se připravují. V roce 2022 se otevřela tramvajová trať ke kampusu, dokončena byla modernizace vozovny v Pisárkách. Otevřel se parkovací dům Academy Park.

Po dvaceti letech dostalo Brno nový územní plán. Projekt přesunu hlavního nádraží

Foto: Marie Schmerková

získává konkrétnější podobu a s tím souvisí i proměna území Trnité, kde se již staví městský bulvár.

Rekonstrukcí prošlo Mendlovo náměstí, to Moravské dostalo „moře“. Náplavka Svratky předčila očekávání.

Když se po ruské agresi ukázalo, jak ošidné je spoléhat se na zemní plyn, začali jsme systematicky řešit energetickou budoucnost. Biomasový zdroj už dodává teplo a elektřinu, připravuje se horkovod z Dukovan i rozšíření technologií spalovny.

Ožily historické objekty jako vodojemy na Žlutém kopci či Arnoldova vila včetně zahrady. Pokračuje rekonstrukce Měninské brány. Staví se Janáčkově kulturní centrum. Město získalo Chleborádovu vilu pro zvažované Muzeum Leoše Janáčka, vila Wittal byla svěřena Muzeu města Brna pro Centrum židovské kultury Štetl.

Ve sportu přibyla třetí hala na Vodově, po rozsáhlé modernizaci a přístavbě se otevřely Bazény Lužanky a multifunkční hala

zanedlouho přivítá první utkání. Návrat MotoGP do Brna přivedl více než 219 tisíc fanoušků.

Smyslem našich investic je vytvářet město, které nikoho nenechává stranou a nabízí pomoc potřebným. Jedním z nejvýraznějších příkladů takové solidarity je Dům pro Julii, první dětský pobytový hospic v České republice. Staví se však také dům pro seniory na Nopově a pokračuje příprava sociálně-zdravotního komplexu na Červeném kopci. Rozšiřují se kapacity škol a školek.

Až předám primátorský řetěz, neodejdu s tím, že vše je hotové. To ostatně v živém městě nikdy nebude. Jsem však přesvědčená, že „moje“ cesta, na kterou jsme před osmi lety vykročili, má směr. Děkuji vám za to, že jste byli její součástí. Byla to pro mě čest.

Co se řeší na sítích?

Na sociálních sítích je vidět, která témata mezi lidmi v Brně právě rezonují. Diskuse se k nim často stočí, ať už bylo její původní téma jakékoli. Také vás něco v našem městě trápí nebo těší? Chcete to probrat s ostatními nebo získat bližší informace? Sledujte naše profily na Facebooku, X a Instagramu, diskutujte a ptejte se. Všude nás najdete jako BRNOMycity.

Za viaduktem na Uhelné vznikne na nábreží Svratky rozlehlý povodňový park plný zeleně s novým ramenem řeky a jejími meandry.

Vizualizace: Miroslav Korbička

Pod mostem na Svitavě v Komárově vznikne podjezd pro cyklisty i pěší a v navazujícím úseku nábreží přibudou také nové plochy pro rekreaci i sport.

Vizualizace: Miroslav Korbička

Proč v Pisáreckém tunelu nezůstal aspoň jeden tubus otevřený?

Ředitelství silnic a dálnic muselo uzavřít celý tunel, nyní ho po částech opravovat nelze. Jeho současné napájení a řídicí systém neumožňují ponechat jeden tubus v provozu, zatímco se na druhém pracuje. Po vypnutí hlavního napájení by přestaly fungovat technologie potřebné pro bezpečný provoz. Jinými slovy, když v něm ŘSD vypne elektřinu, zhasne kompletně všechno. Požadavek na bezpečnost proto neumožňoval nechat druhou část tunelu otevřenou.

Tunel funguje od roku 1997, respektive 1998, a jeho technologie už byly za hranicí životnosti. Poslední větší dílčí oprava se uskutečnila v roce 2014. Plánovaná rozsáhlá modernizace měla proběhnout už v roce 2023, tehdy se ale kvůli koordinaci s dalšími stavbami v okolí uzavírka neuskutečnila. V následujících letech technici udržovali systémy v chodu, náhradní díly se však sháněly obtížně a některé technologie už nebyly spolehlivé. Další odklad proto nebyl bezpečný. Uzavírka potrvá celkem 40 dní, do 20. listopadu. Dobrá zpráva je, že současná modernizace za víc než 200 milionů korun má podobné situaci do budoucna zabránit. Napájení a řídicí technologie obou tubusů se oddělí, takže při příští rozsáhlé opravě, očekávané zhruba za 13 až 15 let, bude možné uzavřít vždy jen jeden tubus a druhý ponechat v provozu. Opravy sice mohou v součtu trvat o třetinu až polovinu déle, ale alespoň jeden směr dopravy zůstane průjezdný. Pro opačný směr bude nutné využít objízdné trasy.

Jak to vypadá s výstavbou dalších protipovodňových opatření?

Krátká odpověď zní: dobře! V říjnu byla městu Brnu potvrzena velká dotace z Evropské unie ve výši přes 1,8 miliardy korun. Pro výstavbu se aktuálně hledá zhotovitel a začít bychom s ní chtěli v příštím roce. Tato etapa brněnských protipovodňových opatření se zaměří na lokalitu Trnitá. Naváže na již dokončené úpravy nábreží Svratky

na Pořičí a nově se dotkne také řeky Svitavy. Cílem je ochránit obyvatele a majetek před povodněmi a připravit území na budoucí rozvoj, včetně nové městské čtvrti pro 10 až 15 tisíc lidí a nového hlavního nádraží. Za viaduktem na Uhelné vznikne na nábreží Svratky rozlehlý povodňový park. Bude to velká plocha plná zeleně s novým ramenem řeky a jejími meandry, které budou za zvýšené hladiny pomáhat se zadržováním vody. U chystané čtvrti Trnitá se vybuduje nová lávka pro pěší propojující oba břehy. Samotnou protipovodňovou ochranu na Svratce i Svitavě budou tvořit snížené bermy, zemní hráze a nízké zídky, které zároveň umožní rozvoj přilehlých částí města. Pod mostem na Svitavě v Komárově vznikne podjezd pro cyklisty i pěší a v navazujícím úseku nábreží přibudou také nové plochy pro rekreaci i sport, včetně nových mol a přírodního amfiteátru.

Tiskové středisko MMB

B | R | N | O

Brněnský metropolitan

Adresa redakce:

- Husova 12, Brno

Telefon:

- 542 172 064

E-mail:

- tis@brno.cz

Distribuce v letech 2026 a 2027:

- listopad – do 31. 10.
- prosinec – do 28. 11.
- leden – do 9. 1.
- únor – do 30. 1.
- březen – do 27. 2.

Aktuality o dění v Brně si můžete přečíst také na webových stránkách **cosedje.brno.cz** nebo sociálních sítích Facebook, X či Instagram **BRNOMycity**.

M
Brněnský
metropolitan

Marek Jan Štěpán navrhl kostel pro Lesnou, teď se chystá na Antarktidu

Kostel blahoslavené Marie Restituty na Lesné se otevřel v září 2020. Za šest let se stal jednou z dominant urbanisticky nejzdařilejšího brněnského sídliště a přitahuje pozornost věřících, architektů i milovníků umění. Možná tedy překvapí, že jeho příběh čekal na finále až do letošního roku – v létě se podařilo dokončit kamenný oltář v jeho interiéru a 20. září jej brněnský biskup Pavel Konzbul slavnostně vysvětil. „Ad fontes“ jsme se vrátili s tvůrcem návrhu kostela, architektem Markem Janem Štěpánem.

Navrhování kostelů je ve vašem případě šťastná náhoda nebo Boží plán?

Jednou jsem použil slovo náhoda před biskupem Františkem Václavem Lobkowiczem a on mě tehdy napomenul, že náhody neexistují a že to určitě souvisí s Boží prozřetelností. Takže je možná šťastná náhoda jen jiné slovo pro něco daleko širšího, co nás přesahuje.

Záměr stavby kostela na Lesné vznikl na sklonku 60. let, myšlenka znovu ožila v 90. letech. Celkem se sešlo 36 návrhů jeho podoby, první i poslední byl dílem vašeho ateliéru. Čím se ty dva návrhy lišily?

V prvním se projevovala expresivita mládí a v posledním spíše statická energie. Ten první připomínal nitro Jonášovy velryby, byla vidět nosná konstrukce, žebrovní, a všechno tam bylo takové emocionální. Poslední návrh už prošel „emoční dietou“, takže spíš pluje v prostoru a čase. Tvarově jsou si něčím podobné. První byl eliptický, teď je to kruh, takže nejsou moc daleko od sebe. Oba mají prstencové okno a kopuli, ale ten starší ji měl ze žeber, jako hvězdovitou konstrukci. Čili je mezi nimi rozdíl jako mezi člověkem, kterému je dvacet let nebo přes padesát.

Při tvorbě návrhu jste naslouchal představám a přáním místních farníků nebo jste šel zcela svou cestou?

Při soutěži trochu méně, protože tam nebyla velká možnost to konzultovat. Ale poté, co komise vybrala můj návrh, jsme s farností vedli několik debat, což návrh ovlivnilo.

V čem třeba?

Například v tom, že do kostela nesvítí přímé světlo, že je odražené. Do kopule je vložena obrovská římsa, přes kterou není okno vidět. Nebo jsme si ujasnili, že se vrátíme k prstencovému oknu, protože jsme zvažovali i jiné verze, jak stavbu prosvětlit. Debaty s klientem nebo stavebníkem je pro mě vždycky důležitá, bez ní je to těžké.

Myslel jste při práci spíše na komunitu věřících a její potřeby nebo bylo cílem obohatit architekturu čtvrti a města?

Na celé město jsem asi nemyslel, ale aby kostel zapadl na sídliště, to určitě ano. Při první soutěži byl i architekt Lesné František Zounek, při druhé jsem hovořil s Viktorem Rudišem (spoluautor urbanistické koncepce Lesné – pozn. red.). A co se týká farníků, samozřejmě mě jejich názory zajímaly, ale zároveň jsme pořádali přednášky o současném umění. Chtěli jsme jim trochu rozšířit obzory v moderní sakrální architektuře.

Funguje v praxi to, co jste v tvůrčím procesu zamýšlel?

Kupodivu ano, ale někdy je to doslova experimentální předpoklad. Třeba tu barevně prosvětlenou kopuli jsem si zkoušel na 3D modelu, ale nikdo nevěděl, jak to bude v reálu vypadat. Někdy je to osvědčená záležitost a někdy experiment.

Udělal byste podruhé něco jinak?

Ano, jednu věc. Vpředu je jakoby roztržená zeď s barevnou apsidou, tu bych dal příště vpravo, ne vlevo.

Velkým tématem kostela na Lesné pro mě byla naděje, která se otiskla i do barev prstencového okna a kopule. U kostela v Sazovicích to byl zase dotek.

Marek Jan Štěpán

Narodil se 9. srpna 1967 ve Frýdku-Místku. V roce 1991 absolvoval architekturu na VUT v Brně. Jeho architektonická praxe je charakteristická jedinečným zaměřením na sakrální stavby, například jde o kostel sv. Václava v Sazovicích, který byl v roce 2017 zařazen prestižním časopisem Azure mezi deset nejlepších staveb světa, dále kostel sv. Ducha v Ostravě vycházející ze základních geometrických tvarů či kostel sv. Ducha v Šumné odkazující k raně křesťanským stavbám. Jeho specifickým projektem jsou tzv. Freedomky, typové mobilní minimalistické obytné jednotky určené především pro rekreační účely. Z jeho brněnských realizací zmíníme velmi současný kostel blahoslavené Marie Restituty na Lesné, konceptuální objekt Mrak na terase Uměleckoprůmyslového muzea nebo Cafe Robot tamtéž. Kotva na přehradě je pak vzpomínkou na areál mše papeže Benedikta XVI. u tuřanského letiště. Je držitelem několika desítek ocenění, mimo jiné získal Cenu města Brna pro rok 2023.

Kvůli světlu?

Kvůli provozu. Provozně by byla asi lepší, jak se ukázalo, vpravo.

Víte o dalších městech či vesnicích, kde se chystají postavit nový kostel?

Vím o kaplích, o kostelech v tuhle chvíli moc ne. Ty se stavěly v 90. letech a docela ještě i po přelomu milénia, protože po nich byl po sametové revoluci hlad. Teď je poptávka po duchovních záležitostech menší a spíše se zaměřuje na menší stavby, případně na soukromé sakrální stavby. Iniciátorem už většinou ani není církev, ale spíš osoba nebo spolek. Náš ateliér teď navrhuje třeba kapli do Radňovic na Vysočinu nebo do Českých Budějovic k biskupství, nejnovějším přírůstkem je kaple na Antarktidu, která zrovna pluje lodí. To je projekt VUT.

Bude mít váš typický kruhový nebo elipsový tvar?

Ne, bude úplně jiná, spíš takový krystal. Je složená z trojúhelných ploch. Zadání znělo, že musí být lehká, aby se tam dala převézt a nainstalovat. Rektor Janíček je velký polárník, takže je to jeho iniciativa koordinovaná s Masarykovou univerzitou. Vytvořil jsem návrh a na realizaci se podílely různé fakulty VUT.

Jaký materiál jste zvolil, aby odolal tamnímu extrémnímu klimatu?

Hliník. Něco vydrží a zároveň je lehký. Ale dohnalo mě to, teď mám jet s nimi kostel na Antarktidu nainstalovat. Chystáme se tam na konci ledna.

To bude jistě životní zážitek, který vás třeba inspihuje. Koneckonců vaše inspirační zdroje by mě zajímaly. Mění se?

Určitě. Velkým tématem například kostela na Lesné pro mě byla naděje, která se tam otiskla i do barev (prstencového okna – pozn. red.) a kopule. U kostela v Sazovicích to byl dotek. Čili se inspirační zdroje posouvají. Ne skokově, ale posouvají.

Čerpáte z přírody, z Bible, ze svého vnitřního světa?

Především z vnitřního světa. V architektuře hodně čerpám i z fenomenologie, jak věci a stavby na člověka působí. Ne jaké formálně jsou, ale jak působí. A ten vnitřní prožitek tam hraje asi nejpodstatnější roli. ■

Zuzana Gregorová | foto: Tomáš Trojan

Rozšířenou verzi rozhovoru si přečtete na webu cosedej.brno.cz.

Co vidí v Rullerových stavebách vizuální umělec Jan Šrámek

Nekonvenčně připomenou sté výročí narození Ivana Rullera, architekta spjatého životem i dílem především s Brnem, Muzeum města Brna společně s Galeríí architektury Brno. V jejích prostorách na Starobrněnské můžeme od 19. listopadu obdivovat detaily Rullerových staveb, jak je na svých velkoformátových grafikách zachytil a tvůrčím způsobem interpretoval vizuální umělec Jan Šrámek. Výstava Ruller 91 + 9 doplněná o architektony autentické modely nerealizovaných projektů potrvá do konce roku. ■

(mak)

Touha a láska vletí do HaDivadla na křídlech Racka

HaDivadlo vstupuje do 52. sezony a zároveň do druhého roku pod kolektivním vedením Jany Vavřkové, Justiny Grecové a Jana Doležela s mottem Pak přišel polibek na ústa. Chce být hravější, senzitivnější a místy provokativní a vtáhne diváky do světa emocí, vztahů, touhy a blízkosti. Hned první premiéra 27. listopadu – kanonická hra Racek od Antona Pavloviče Čechova v režii zmíněného uměleckého vedení divadla – nechává tyto motivy rozvinout naplno. Nina dychtí po jevišti, Treplev po nových uměleckých formách, Arkadina po mládí a Trigorin po inspiraci. Všichni milují a chtějí být milováni. A my, současníci, v této klasice najdeme intenzivní obraz vlastních tužeb po lásce, uznání i jiném, snad lepším životě. ■

(mak) | foto: Dag Markl

Krále inspirují půvab Audrey Hepburn a šmrnc 50. a 60. let

Výstava nás vrací do zlaté éry elegance. Bez nánosu nostalgie.

Do světa mladého slovensko-českého návrháře, který současnou módu pozvedá důrazem na klasickou gracióznost a precizní krejčovské řemeslo, máme příležitost nahlédnout na výstavě Boris Král. Bonsoir, Audrey! A to v prostoru Fashion 2000+ v Uměleckoprůmyslovém muzeu, který byl poprvé propůjčen samostatné prezentaci jednoho tvůrce. Až do 24. ledna 2027 tak vedle modelů z několika kolekcí a rób vytvořených pro známé herečky můžeme prostřednictvím fotografií Leny Knappové zkoumat také zákulisí jeho módních přehlídek. ■

(mak) | foto: Martina Morávková

Kulturní salon u Kaprála je barvitý jako podzim sám

V listopadu končí podzimní sezona v Rezidenční Café Kaprál. Autentický byt básníka Zena Kaprála na Údolní 17 se opět stane dokonalou kulisou pro hororovou grotesku Delikatesa v podání Mikro-teatra i útulným zázemím pro hovory o literatuře, mimo jiné o novém románu Markéty Hejkalové Šťastná doba nebo básnické sbírce Hany Zemčikové Zhasínání tmy. Nahlédneme také do milostných čítanek, listopadového čísla časopisu Host a strávíme večer s nakladatelstvím Větrné mlýny. Detailní program nabízí web cafekapral.cz. ■

(mak)

Na žebětínském plátně nás vyděsí krvežíznivá auta

Žebětínský filmový klub se rozjel. Obrazně i ve skutečnosti. Diváci si do zdejšího Katoличkého domu na projekce osvědčených filmových klasik našli cestu, proto na podzim jízda pokračuje – a jelikož Masarykův okruh je za rohem, hlavní roli tentokrát dostala „zlá auta“. V říjnu řádil Herzův Upír z Ferratu, kterému bude 26. listopadu úspěšně sekundovat Tarantinovo Auto zabiják. Velmi schopný „bourák“ se pak 10. prosince mihne i ve vánočním speciálu Batman se vrací. Cinefilové se vše dozví na webu zebetinskyfilmovyklub.cz. ■

(mak)

Staré i novější zkazky z Brna ožily v komiksových okýnkách

Brněnský drak, zazděný radní, bezruký Frantík nebo doktor Špína – tyto hrdinové brněnských pověstí a městských legend se sešli v jedné knize. Její název BrrrNo! komiksově čili Staré, nové a nejnovější pověsti brněnské napovídá, že se jedná o netradiční zpracování 30 známých i méně známých příběhů prošípaných historií, humorem i fantazií a zasazených do kulis našeho města. Výtvarně je zpracovalo 18 současných ilustrátorů. Publikaci připravila příspěvková organizace městské části Brno-střed Kávéeska. ■

(mak) | foto: Kávéeska

Hvězdárna
a planetárium
Brno

PERCEPAREX

Stargazer

A PRODUCER OF
Famulus "Le Ciel"

IN COLLABORATION WITH
SPP

ZÁHADA ZTRACENÉHO MĚSÍCE

Program a vstupenky

www.hvezdarna.cz

OPPORTUNITY
Autocentrum Brno-Ústí

Hvězdárna a planetárium Brno je příspěvkovou organizací zřízenou statutárním městem Brnem.

Hvězdárna
a planetárium
Brno

PUTOVÁNÍ MLÉČNOU DRÁHOU

Program a vstupenky

www.hvezdarna.cz

OPPORTUNITY
Autocentrum Brno-Ústí

Hvězdárna a planetárium Brno je příspěvkovou organizací zřízenou statutárním městem Brnem.

Čeká nás zajímavých pět let, předpovídá ředitel ČT Brno

Brněnské studio České televize, které před 65 lety začínalo v bývalém bytovém domě s tančírnou, slaví své jubileum ve velkém stylu: loni vyrobilo 1 800 hodin premiérového vysílání a sbírá ceny i diváky. Jeho historie ale není jen o seriálech nebo soutěžích – zapsaly se do ní také dramatické dějinné události. Ředitel Petr Albrecht prozrazuje, jak se brněnská televize za dobu své existence proměnila a kam se vydá dál.

Jak lze nejlépe charakterizovat příběh 65 let České televize Brno? Byla to improvizace, odvaha, schopnost přežít navzdory podmínkám?

Když jsme zahajovali televizní vysílání, byla to velká improvizace. V provizorních prostorech, s technikou, která nebyla nová a často ani funkční. A schopnost vyrovnat se s ne zrovna ideálními podmínkami nám zůstala dodnes. Televize se postupně etablovala a našla si svá témata a priority, například dětskou nebo uměleckou tvorbu. Po roce 68, kdy se zdejší zaměstnanci statečně vzeprěli okupantům, muselo brněnské studio fungovat za normalizace a vyrovnali jsme se i s televizní krizí v nultých letech. Dnes řešíme zejména financování a dlouhé roky bez navyšování poplatků. Jejich zvýšení jsme se dočkali loni v květnu, abychom za pár měsíců zase bojovali s tím, že se financování má měnit a má přejít pod státní rozpočet.

Sídlili jste v domech na Běhounské a v Typosu. Jak se tam dala dělat velká televize?

Velká televize v malých prostorech, tak bych to asi shrnul. Bytový dům Typos ani bývalá banka na Běhounské nebyly designované pro televizi. Výhodné bylo, že jsme působili v centru, dýchali jsme s městem – ať se cokoli kde-koliv stalo, stačilo pár kroků a byli jsme u toho.

V roce 2016 se ČT Brno přestěhovala do nového areálu v Líšni. Co všechno tam dokážete vyrobit?

V Líšni se začala psát nová etapa brněnské televize. Tady máme veliké, účelně

uspořádané prostory, dobré technické zázemí, archiv, opravdu obrovská studia, snadné zásobování, jednoduchou manipulaci s kulisy, místo pro široký vozový park. Je to stále nejmodernější provoz uvnitř České televize, ze kterého se dá dělat úplně všechno, co v televizi známe. Z největšího studia například realizujeme lifestyle pořady jako Dobré ráno nebo Sama doma a zároveň ve studiu číslo 2 paralelně natočíme hned několik dílů AZ-kvízu v jeden den a podobně. Velkou změnou prošlo zpravodajství, které získalo vlastní studio přímo v newsroomu.

Dnes čelíte především ekonomickým a politickým tlakům. Co je největší výzvou pro veřejnoprávní televizi?

Musíme lidi přesvědčovat, že naše služba má smysl. Od nástupu do funkce v listopadu 2023 řeším prakticky nepřetržitě finance. Potřebujeme stabilní prostředky, protože velké projekty plánujeme až tři roky dopředu a máme dlouhodobé závazky, ze kterých nelze vycouvat. Třeba televizní sportovní práva máme nakoupená až do roku 2034. Zdražují všechny vstupy a ani zvýšení poplatku o 15 korun nepokrylo naše potřeby. Pokud přijdou další škrt, budeme muset oželeť některé pořady a služby, což pocítí i diváci.

Jakou úlohu plní regionální televize v době internetu a sociálních sítí?

Samozřejmě vnímáme, že televize v tradiční podobě je teď spíš doménou starších diváků a že ti mladší se soustředí právě na sociální sítě. I tam jsme přítomni. Naše brněnské

Brněnské studio je stále nejmodernější provoz uvnitř České televize, ze kterého se dá dělat úplně všechno, co v televizi známe.

Brno se z televizních obrazovek hlásí už 65 let

Televizní studio Brno České televize vzniklo v červnu 1961 jako čtvrté v tehdejším Československu. První pořad, živě vysílané *Sedmikrásky nad Brnem*, se divákům představil 6. července z provizorních prostor domu Typos v Jezuitské ulici.

Do dějin se brněnská televize zapsala v srpnu 1968, kdy její pracovníci navzdory okupaci vojsky Varšavské smlouvy nepřerušili vysílání, i díky využití vysílače Kojál. Významným milníkem pak bylo otevření moderního areálu v Líšni v roce 2016, kde dnes vzniká zpravodajství, publicistika, dokumenty i hraná tvorba. Za dobu své existence přinesla televizi divákům tisíce pořadů, od seriálu *Slovácko sa nesúdí* přes *Četnické humoresky* po legendární *AZ-kvíz*, který příští rok oslaví třicet let na obrazovkách. Svou tvorbou pomáhá brněnské studio zajišťovat 20% podíl regionální produkce ve vysílání České televize. Současný ředitel – novinář, dramaturg, scenárista i pedagog Petr Albrecht – stojí v jeho čele od listopadu 2023. Výzvou do budoucna je dokončení areálu, které by soustředilo provoz pod jednu střechu, i hledání nových formátů, témat a cest k divákům.

zpravodajské profily mají dohromady kolem 460 až 480 tisíc sledujících. Rozvíjíme iVysílání, mobilní aplikace a specializované kanály na YouTube. Letos v dubnu jsme spustili redakci tak.moment, která připravuje obsah pro lidi ve věku 15 až 25 let. Tvoří ho jejich vrstevníci, kteří s nimi přirozeně komunikují jejich jazykem. Projekt má velký ohlas. Zároveň spolupracujeme s mladými tvůrci a hledáme nové talenty.

Zapřáhli jste už také AI?

Zkoumáme její možnosti, například při natáčení velkých dobových scén, kde by mohla ušetřit náklady. V Brně jsme také nasadili dva roboty využívající umělou inteligenci a automatizaci, kteří nám pomáhají s administrativou. U zpravodajství je ale zásadní důvěryhodnost, takže jeho obsah umělé inteligenci svěřovat nechceme.

Které pořady nejlépe reprezentují brněnskou televizní DNA?

Určitě *Četnické humoresky*, jeden z našich největších a neúspěšnějších projektů. Diváci je stále vyhledávají v televizních reprízách i na iVysílání. Výraznou stopu zanechala také *Manéž* Bolka Polívky, legendární pořad spjatý s Brnem, a samozřejmě *Dobré*

ráno, Brno!, které ukázalo, že si umíme udělat legraci sami ze sebe. Příští rok oslaví třicet let také *AZ-kvíz*. Jeho kouzlo spočívá v jednoduchosti: každý si může soutěž zahrát doma v obýváku. Velkou zásluhu na jeho oblíbenosti mají moderátoři Aleš Zbořil a Eva Machourková, kteří diváky provázejí celá ta tři desetiletí. Jubileum chceme náležitě oslavit, proto k samotnému pořadu chystáme doprovodné aktivity.

Jak vidíte budoucnost ČT Brno za pět let, až oslaví sedmdesátiny?

Hodně záleží na tom, jak bude nastaveno financování a zda televize v případě konce poplatků a přechodu pod státní kasu uhájí svoji nezávislost. Pokud budou prostředky výrazně omezeny, televize bude skromnější, vznikne méně nákladných projektů a omezí se spolupráce s partnery. Naprosto nezbytné je ale zachovat regionální zpravodajství, které reflektuje dění kolem nás. Česká televize má v této oblasti mimořádně silné postavení. Čeká nás zajímavých pět let a sám jsem zvědavý, kam nás dovedou. ■

Markéta Žáková | foto: ČT Brno

Rozšířenou verzi rozhovoru si přečtete na webu cosedej.brno.cz.

V semifinále si čeští skeetaři poradili s polskou reprezentací, ve finále na ně nevyzráli ani kyperští střelci.

Brněnští skeetaři vystříleli zlato

Zatímco problém s živými holuby Brno řeší městskými holubníky, těch asfaltových se bát nemusí. Jak přesnou mušku na ně mají, ukázali brněnští skeetaři Daniel Korčák a Jakub Tomeček, kteří v týmu s Tomášem Nýdrlem vybojovali na mistrovství Evropy v Athénách zlato. V ženské kategorii si bronz odvezly Anna Šindelářová a Barbora Šumová (v týmu s Martinou Kučerovou). Rovněž třetí příčku, tentokrát v mixed trapu, mají Jiří Lipták a Zina Hrdličková, která navíc získala další bronz v trap triu.

(mad) | foto: Český střelecký svaz

Na MotoGP 2027 už koupíte vstupenky

Jeden svátek pro fanoušky motocyklových závodů skončil vítězstvím Marca Márqueze, další je před námi. Velká cena České republiky MotoGP Brno 2027 se koná v termínu 16.–18. července a zájemci si již mohou v předstihu rezervovat lístky. Akci hostí jako obvykle Masarykův okruh.

(mad)

Novou T ARENU pokřtí elitní házenkářky

T ARENA se ještě nestihla pořádně usadit a už ji čeká křest ohněm v podobě špičkové mezinárodní sportovní akce. Tou je ženské mistrovství Evropy v házené Women's EHF EURO 2026. Šampionát se odehraje od 3. do 20. prosince a jihomoravská metropole bude od 4. do 8. prosince hostit základní skupinu D. V ní se Češky střetnou s Nizozemkami, Rakušankami a Chorvatkami. Jde o první tak významnou házenkářskou akci v Česku od roku 1990, kdy se zde konal světový šampionát mužů. Česko je ve skupině papírově třetím nejslabším týmem; boje o postup ze základní skupiny tak nebudou nic snadného. Vstupenky jsou již v prodeji na handball.cz/euro26.

(mad)

Výstaviště se stane rejdištěm hráčů, sportovců i tanečníků

Pavilon P se o víkend 20.–22. listopadu promění takřka ve válečnou zónu, policii ani hasiče ale volat nemusíte. V rámci festivalu Life! se zde uskuteční již 16. ročník domácího mistrovství v počítačové hře Counter-Strike 2.

Esport, tedy kompetitivní a nezřídka profesionální hraní počítačových her, je stále větším fenoménem. Nejlepší hráči se jím dokážou slušně uživit a stávají se z nich veřejně známé osobnosti; prestižní turnaje pak navštěvují tisíce fanoušků.

Dva z nich se odehrají na brněnském výstavišti – grandfinále mistrovství republiky s prizemím 275 tisíc korun a mezinárodní turnaj Tipsport RUSH:BRNO, v němž se osm evropských týmů utká o celkem 30 tisíc dolarů. Zápas budou vysílány na profesionální stagi a živě komentovány.

O co vlastně ve hře Counter-Strike jde? Hráči představují dva týmy, teroristy a protiteroristickou jednotku. V každém kole hry plní úkol: teroristé například musí vyhodit do povětří klíčový bod na mapě, zatímco strážci zákona jim v tom brání.

Hra je střelečka z pohledu vlastní osoby. Rozhodují tak rychlé prsty a přesná muška, ale také taktická vyspělost a sebranost jednotlivých týmů. Hráči musí dobře odhadovat, kde se nachází jejich soupeři, blokovat jejich výhled dýmovnicemi a kontrolovat klíčové pozice na mapě.

Festival Life! ale není postaven jen na esportu. Snaží se propojit světy gamingu (tedy hraní zejména počítačových her) se sportem a tancem. Zajímavé je třeba mistrovství ČR a východní Evropy v mladém sportu zvaném streetlifting. V něm se atleti snaží provést klasické kalistenické cviky s co největší přidanou zátěží, takže třeba dělají shyby s neuvěřitelnými sto kilogramy na opasku.

Dále se můžete těšit například na taneční Dance Life!, zimní arénu se sjezdem i biatlonovou dráhou nebo lezeckou stěnu. Více informací najdete na webu festivallife.cz.

Marek Dvořák

Malý fotbal, velký triumf. Hráčky Vikings Brno dobyly Evropu

Premiérová účast, dramatické finále a rovnou evropský titul. Hráčky Vikings Brno ovládly Ligu mistryň v malém fotbale, kterou hostilo španělské město Cambrils. O to cennější je úspěch týmu, který se dodnes v mnohém spoléhá na vlastní síly. Jaká byla jejich cesta za zlatem, jaké překážky musely překonat a jaké další cíle si vytyčily? O tom všem vyprávěla hráčka a zároveň vedoucí družstva Aneta Bednářová.

Svou premiéru v Lize mistryň jste proměnilly v prvenství. Jaký to byl zážitek?

Vikings Brno jsme před lety začaly budovat od nuly a dodnes spoustu věcí děláme „na koleni“. O to víc pro nás titul z Ligy mistryň znamená. Je odměnou za práci, kterou do týmu a ženského malého fotbalu vkládáme. Mohly jsme vyjet do zahraničí a poměřit se s evropskými soupeřkami.

Na úvod jste však nestačily 1:2 na Sportiv Neamț. Čím vás Rumunky přetlačily?

Byly jsme nervózní, přesto jsme postupně převzaly iniciativu a vstřelily první gól utkání. Po obranné standardce jsme si ale daly vlastní gól. V poslední minutě jsme po špatně rozehraném rohu inkasovaly. Potopily jsme se samy a ztráta dobře rozehraného utkání hodně bolela.

Situaci jste napravily výhrou 9:0 nad španělským Oviedem. Dostaly jste se tím do větší pohody?

Věděly jsme, že jsme proti Rumunkám nehrály špatně. Držela nás také silná podpora fanoušků na místě i doma. Oviedo hrálo první zápas a nevěděly jsme, co čekat. Chtěly jsme ukázat, co umíme. Padl první gól, pak další, dostaly jsme se do tempa a utkání si užily.

Jak vypadalo následné semifinále?

Tušily jsme, že může rozhodnout jediný gól. U postranní čáry jsem v souboji vybojovala zdánlivě ztracený míč a přihrála před bránu Katce Kukučové, která skórovala. Zbytek zápasu jsme odbojovaly jako tým. Pomohla nám soudržnost i vedení trenéra Zdeňka Maši z lavičky. Jedna za druhou, s vírou, že přes Suši (Alžbětu Suškevičovou – pozn. red.) v bráně míč neprojde. Tam jsme možná definitivně uvěřily, že si můžeme dojít pro zlato.

Co jste si říkaly před finále s Bratislavou?

Věděly jsme, jak silné soupeřky nás čekají. Chtěly jsme rozhodnout v hracím čase, ale i při penaltách jsme věřily, že každá zvládne svou roli. Kuky proměnila důležitý první kop s přehledem, Alžběta Suškevičová nás podržela v bráně chycením druhé penalty a troufla si předtím svůj kop proměnit. Rozhodující penaltu pak vzala na sebe kapitánka Tereza Kubicová. Po výhře propukla euforie. Kluci z Hanspaulky Praha nás

podporovali celý turnaj a pak nám připravili nezapomenutelnou děkovačku, při které vyvolávali naše jména. Ještě teď mám slzy na krajíčku.

Popište, jakých soutěží se účastníte během sezony.

Vikings Brno jsou výběrem hráček z brněnského malého fotbalu. V celorepublikové Superlize hrajeme proti městským týmům třeba z Jihlavy, Olomouce či Příbrami. Z pěti sezon máme čtyři tituly. Některé z nás hrají i mužské soutěže, například za WoMenŠaft, abychom zažily těžší zápasy ve vyšším tempu. Všechny pak pravidelně nastupujeme v brněnské ženské Sunizer lize za své klubové týmy, takže hrajeme spolu i proti sobě.

Můžete domácí i evropský titul obhájit?

Je to náš nejvyšší cíl, ale obhajoba bývá v něčem těžší než první triumf. Potřebujeme také rozšířit poměrně úzký kádr a dát prostor i mladým hráčkám. Chceme nejen další tituly, ale hlavně dlouhodobě budovat základnu Vikings a posouvat tím ženský malý fotbal nejen v Brně.

Tadeáš Mima | foto: EMF Champions League

Rozšířenou verzi rozhovoru si přečtete na webu cosedejbe.bno.cz.

Křížovka o ceny

	TĚSNĚ	DRUHÝ FILM BEATLES	AMER. STŘEDNÍ DEVON	PŘENOSNÝ POČÍTAČ	POMŮCKA: ERIAN, CHELA, KEUI, RCB, TAI, ZERA	INIC. SKLADA-TELE MERTY	SEVERSKÉ ZVÍŘE	PÍSMENO A		2. část tajenky	ODSLUNÍ	HLAS OVCE	SLOVEN. IROVÉ	ČÍN. JEZERO
AZIMUT					NEDOBRÁ				NALÁDO-VAT					
POSTAVA Z OPERY					PRODUKT LEDVIN DLUŽNÍ ÚPIS				SKANDÁL MPZ KONGA (BRAZZA-VILLE)					
OZDOBNÁ STISKACÍ SPONA						PŘED-LOŽKA ANGL. ROKY						ŘÍMSKY 2 OBYVATEL INDIE		
ČÁSTI BOT							ZUŠLECH-TĚNÁ ŽELEZA ČÁSTI SVÍČEK						POKRÝVKA HLAVY	PŘEDPISY
	MORŠTÍ PTÁCI	LASICOVITÁ ŠELMA ČÍNSKÝ OSTROV						SMĚROVKA V AUTÉ GYM-NASTICKÁ POMŮCKA						
SLOVEN. JESTLIŽE			KLAVÍR MAZATI						ZÁVAR DO POLEVKY NAUKA O SPRÁV-NÉM USUZOVÁNÍ					
DOMÁCKY LEOŠ				SLOŽITÁ VĚC ŠVIHÁK								SPZ OLO-MOUCHE A SICE		
KARETNÍ BARVA					DŘEVINA ANGL. TMAVÝ						JAPON. PROZAIK A DRAMATIK ZN. ČÍNU			
ANGL. VÝTĚŽEK						MEZ. KÓD BÝVALÉ JUGOSLÁ-VIE TU MÁŠ				TEČKA V TELE-GRAMU KLEPETA				
	BLÁNA OBALUJÍCÍ MOZEK	FR. MUŽSKÉ JMÉNO BRATR ROMULA					PŘIVONĚT VYKO-NÁVAT ODPLATU							
1. část tajenky								PŘED-LOŽKA JEDNOTKA DÉLKY			3. část tajenky	POŠTOVNÍ KÓD KENTUCKY VÝTAŽEK Z LÉČIVÝCH BYLIN		
OPAK PRAVÁKA						GLAZURY SPOJENÉ STÁTY							DOMÁCKY ELIŠKA	BÁJNÝ PTÁK
JMÉNO HERCE FIALY					NĚM. ŽENSKÉ JMÉNO OTEC (KNIŽNĚ)				CHEM. PRVEK (AS) OSLÍ HÝKÁNÍ					
ANGL. OŘECH				OPATŘITI OSIVEM						KRUH KOLEM SLUNCE				
SNAD				ZN. NÁKLADNÍCH AUT						STÁT V USA				

Městská část Brno-střed spouští po vzoru jiných evropských metropolí vánoční trhy ještě před začátkem adventu. Už 13. listopadu tak slavnostně zahájí...(viz tajenka), kde vystoupí kapela Lucie. Třem vylosovaným úspěšným luštitelům pošleme stylové

ponožky, které jim zahřejí nožky, a fotografickou publikaci o Brně od Pavla Gabzdyla. Tajenku vložte do 17. listopadu 2026 do formuláře na adrese www.bрно.cz/krizovka, zašlete poštou nebo přineste do redakce Husova 12, Brno, či pošlete SMS na číslo

602 770 466. Vícekrát zaslané tajenky vyřazujeme. Ze správných odpovědí z minulého čísla (brněnských nezávislých divadel) byli vylosováni: Ellen Janalíková, Jarmila Ješínová a Miloš Kocian. Výhry zasíláme poštou. ■

NOVÁ EXPOZICE:
VŠE O VÍNĚ
& VINOHRADNICTVÍ

NEW EXHIBITION:
ALL ABOUT WINE
& VITICULTURE

NEUE AUSSTELLUNG:
ALLES ÜBER WEIN
& WEINHERSTELLUNG

ZEMĚ VÍNA

WEINLAND

LAND of WINE

VÍNA OD 11
FROM AB

2026

HRAD
CASTLE
BURG

ŠPILBERK

ZEME VÍNA

M Muzeum
města Brna
MΣ

B | R | N | O | I

Česká televize

Český rozhlas

MORAVSKÁ
ZEMSKÁ
KNIHOVNA

jiho^omoravský kraj

SVAZ VINÁŘŮ
Česká republika

MORAVSKÁ
GALERIE

KDY

LISTOPAD 2026

**Středa 4.11. a čtvrtek 5.11. od 10 do 17.00 hod.
Středa 11.11. a čtvrtek 12.11. od 10 do 17.00 hod.**

KDE

BRNO-Královo pole

Palackého třída 176/52

Tramvaj číslo 1 a 6, zastávka Jungmannova

až
2000,- Kč/gr.
ZLATA
dle stáří, zpracování

**VÝKUP ZLATA A STŘÍBRA
SBĚRATELSKÝCH PŘEDMĚTŮ**

FIRMA SCHNEIBERGER

776 150 222 / 777 015 185

**VÝKUP ZLATA, STŘÍBRA,
SBĚRATELSKÝCH PŘEDMĚTŮ
a obrazů 17.–20. stol. Bankovky a mince**

ZLATO:

zubní zlato (i nečištěné), šperky, mince a zlomkové

STŘÍBRO:

přibory, tabatěrky a technické stříbro

HODINKY:

náramkové, kapesní
až do roku 1990

ŠPERKY:

granátové
a brilantové šperky

KUPON

**při výkupu nad 500 Kč
cestovné 200 Kč**

PŘÍJEM OBRAZŮ DO AUKCE! PRODEJTE VÁŠ OBRAZ ZA NEJvyšší MOŽNOU CENU!